Xilaskar və qurucu liderimiz əbədi yaşayacaq

1991-ci il dekabrın 8-də SSRİ-ni təşkil edən Rusiya, Ukrayna və Belarus liderləri birgə bəyanatla imperiyanın parçalandığını elan etdilər. Dekabrın 25-də Mixail Qorbaçov istefa verdi, 26-da isə Kreml üzərindən SSRİ bayrağı endirildi. Beləliklə, 1922-ci ilin dekabrında qurulmuş və 69 il mövcud olmuş SSRİ tarixin arxivinə qovuşdu.

Bu bir həqiqətdir ki, SSRİ-nin dağılması qarşısıalınmaz tarixi proses idi. Onu hər hansı təsadüfi təşkilatın, yaxud populist meydan siyasətçilərinin adına yazmaq düzgün olmaz. Azərbaycanın müstəqilliyini istəməyən güclərin ölkəmizi rahat buraxmayacağı, Cənubi Qafqazda nüfuz savaşı başlayacağı da gözlənilən idi. Bu məqamda Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin tarixi kəlamını xatırlamaq yerinə düşərdi: "Tarix dəfələrlə sübut etmişdir ki, xalqın əvəzsiz milli sərvəti olan müstəqilliyin qorunması onun əldə edilməsindən qat-qat ağır və mürəkkəb vəzifədir".

XX əsrdə ikinci dəfə müstəqilliyini elan edən Azərbaycan elə ilk günlərdən ağır sınaqlarla üz-üzə qaldı. Hər gün torpaqlar işğal edilir, yüzlərlə qəhrəman oğullarımız ərazi bütövlüyümüz uğrunda canlarını fəda edirdilər. Azərbaycan böyük bir müharibə meydanına bənzəyirdi. Paytaxt Bakı da qaynar qazana dönmüşdü. Küçədən hakimiyyətə gələnlərlə xarici kəşfiyyatın oyunçuları arasında hakimiyyət uğrunda amansız mübarizə gedirdi. Ölkə vətəndaş müharibəsi ərəfəsində idi. Artıq Gəncədə qan tökülmüş, ard-arda torpaq itkiləri yaşanırdı. Azərbaycanın müstəqilliyi böyük təhlükə altına düşmüşdü.

Belə bir məqamda müdrik Azərbaycan xalqı xilaskar oğlu Heydər Əliyevə müraciət etdi. Ömrünü xalqına həsr etmiş, xalqın taleyini hər zaman şəxsi həyatından üstün tutan böyük dövlət xadimi bu çağırışa biganə qalmadı və xalqın təkidli tələbi ilə Bakıya qayıtdı.

1993-cü il iyunun 15-də Heydər Əliyev Azərbaycan Ali Sovetinin Sədri seçildi, iyunun 24-də isə Milli Məclisin qərarı ilə prezident səlahiyyətlərini icra etməyə başladı. Həmin il oktyabrın 3-də isə ümumxalq səsverməsi ilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçildi. Müdriklərin bir kəlamı var: "Qaranlığı lənətləməkdənsə, bir şam yandır". Heydər Əliyev nurlu fəaliyyəti ilə Azərbaycanın gələcəyini işıqlandıran böyük siyasi xadim oldu. Ulu Öndərin hakimiyyətə təkrar qayıdışı bir xilaskarlıq missiyası idi. Kəskin geosiyasi ziddiyyətlərin mövcud olduğu bir şəraitdə məhz Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycan dövlətçiliyini xilas etdi, qoruyub saxladı, ölkəmizi parçalanıb yox olmaq təhlükəsindən qurtardı. Ulu Öndər 1993-cü il oktyabrın 10-da əlini Konstitusiyaya və "Qurani-Kərim"ə basaraq Prezident kimi and içdi...

Heydər Əliyev o dövlət xadimlərindən idi ki, fəaliyyəti dövründə heç vaxt əsassız vədlər verməzdi, real iş görərdi. Ümummilli Lider hələ Naxçıvanda fəaliyyət göstərərkən xalqımızın və dövlətimizin qarşılaşdığı problemləri, ilk növbədə hansı addımların atılmalı olduğunu dəqiq bilirdi. Həmin dövrün əsas vəzifələri aydın idi: Ermənistanın hərbi təcavüzünün qarşısını almaq, müharibəni dayandırmaq, vətəndaş müharibəsi təhlükəsini aradan qaldırmaq, siyasi sabitliyi təmin etmək, separatçılığa və milli qarşıdurmaya son qoymaq, ordunu möhkəmləndirmək, gənc müstəqil dövlətin beynəlxalq nüfuzunu yüksəltmək.

Andiçmə mərasimində də Ulu Öndər xalqı bir daha əmin etdi ki, Azərbaycanın dünya birliyində layiqli yer tutması, milli-mənəvi ənənələrimizin qorunması və inkişafı onun fəaliyyətinin əsas istiqaməti olacaq. Azərbaycan xalqının milli-mənəvi ənənələrinə daim sadiq olacaq, bu ənənələrin müstəqil dövlətimizdə bərqərar olmasını, yaşamasını və inkişafını təmin edəcəkdir!

Heydər Əliyev elə bir tarixi şəxsiyyət idi ki, onu tanıyanlar, siyasi və idarəetmə təcrübəsinə bələd olanlar anlayırdılar ki, Ulu Öndərlə təzyiq üsulu ilə danışıb nəyəsə nail olmaq mümkün deyil. Hakimiyyətə gəldiyi ilk gündən Ulu Öndər Azərbaycanın müstəqilliyinə təhlükə yaratmaq, müxtəlif yollarla dövlətimizin inkişafına mane olmaq istəyən dövlətlərə və onların Azərbaycandakı tör-töküntülərinə "Müstəqilliyimiz əbədidir, daimidir, dönməzdir" deyərək çox ciddi və qəti bir mesaj verdi. Bu o demək idi ki, Azərbaycanla beynəlxalq hüquq normalarına uyğun olaraq davranılmalıdır. Azərbaycanı heç bir qüvvə müstəqillik yolundan döndərə bilməz!

Ulu Öndərin güvənc yeri xalqın ona olan inamı, birliyi idi. Ulu Öndərin böyük idarəetmə təcrübəsi və şəxsi nüfuzu Azərbaycan xalqını bəlalardan xilas etdi.

Ulu Öndərin hakimiyyətə qayıdışından sonra ağır vəziyyətdə olan ölkənin problemlərinin həlli istiqamətində konkret addımlar atılmağa başlandı. 1994-cü il mayın 12-də cəbhədə atəşkəsin əldə edilməsi dövlətçiliyin möhkəmləndirilməsi, nizami ordu quruculuğu, eləcə də ölkə həyatının bütün sahələrində dinamik inkişafın təmin edilməsi baxımından zəruri addım oldu. Azərbaycan vətəndaş müharibəsindən və parçalanmaq təhlükəsindən xilas oldu. Ayrı-ayrı şəxslərə və siyasi qruplaşmalara xidmət edən silahlı birləşmələr zərərsizləşdirildi, cinayətkar ünsürlər cəmiyyətdən təcrid edildi və cəzalandırıldı.

Ölkə daxilində ictimai-siyasi şərait bərpa olunduqca müstəqil respublikanın dövlət təsisatları yaradılmağa başladı. 1995-ci il noyabrın 12-də ümumxalq səsverməsi ilə ilk milli Konstitusiyamızın qəbulu ölkədə genişmiqyaslı hüquqi islahatların həyata keçirilməsi üçün geniş imkanlar yaratdı.

Ərazi bütövlüyünün bərpası və Ermənistan silahlı qüvvələrinin hücumlarının qarşısının alınması, ölkənin müstəqilliyinin qorunub saxlanması üçün ordu quruculuğu istiqamətində kompleks tədbirlər həyata keçirildi. Azərbaycan dünyanın nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlarına üzv qəbul edildi, faydalı əməkdaşlıqlar quruldu. Həyata keçirilən regional və qlobal layihələr Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzunu daha da artırdı. Müxtəlif sahələrdə baş verən yeniliklər, xarici dövlətlərlə yaradılan dostluq və əməkdaşlıq münasibətləri, iqtisadi artım müstəqil ölkəmizi möhkəmləndirdi.

Azərbaycan dövləti iqtisadiyyat sahəsində də özünəməxsus inkişaf modeli formalaşdırdı. Bazar iqtisadiyyatına keçid ölkəmizin iqtisadi sahədəki inkişafının əsas strategiyasını müəyyən etdi. Ümumilikdə 1993-2003-cü illərdə ölkədə həyata keçirilən siyasət belə deməyə əsas verir ki, Ulu Öndər Heydər Əliyev müstəqilliyimizin əbədi bərqərar olması, davamlı inkişafın möhkəmlənməsi, iqtisadi bazanın formalaşması üçün iqtisadiyyatda çoxşaxəli islahatların aparılmasını vacib sayıb. Ümummilli Liderin ölkəmizə rəhbərliyi illərində milli iqtisadiyyatda sosialyönümlü bazar iqtisadiyyatına keçidin ümdə prinsipləri müəyyənləşdirilib, torpaq islahatı, habelə özəlləşdirmənin birinci mərhələsi, milli sahibkarlığın inkişafı üçün zəruri qanunvericilik bazası yaradılıb, respublikamızın dünya iqtisadiyyatına inteqrasiyasına xüsusi diqqət yetirilib.

Qərbə inteqrasiya yolunu tutan Ulu Öndər Heydər Əliyev ən çətin anlarda belə yenilməz siyasi iradə nümayiş etdirdi. Uzaqgörən siyasi liderin iradəsi sayəsində dünyada söz sahibi olan ABŞ, Fransa, İngiltərə kimi nəhəng ölkələrin neft bazarında ağır çəkiyə malik şirkətlərinin iştirakı ilə 20 sentyabr 1994-cü ildə "Əsrin müqaviləsi"nin imzalanması bütün dünyaya bir mesaj oldu. Bu nəhəng müqavilənin imzalanması ilə Azərbaycan dövlətinin iqtisadiyyatında mühüm yer tutan yeni neft strategiyasının əsası qoyuldu. Bu gün qürurla qeyd edə bilərik ki, beynəlxalq əhəmiyyətə malik olan Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəməri, Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz xətti, "Şahdəniz-2", TANAP və TAP kimi layihələr "Əsrin müqaviləsi"nin uğurlu nəticələridir. Xatırladaq ki, dünyanın 8 ölkəsinin 13 neft şirkəti ilə bağlanmış "Əsrin müqaviləsi"ndən sonrakı illərdə daha 19 ölkənin 41 neft şirkəti ilə 26 müqavilə imzalandı. Bu, Azərbaycanın dünya iqtisadi sistemindəki yerini müəyyənləşdirən başlıca amil oldu.

Azərbaycanın iqtisadi, siyasi, hərbi uğurlarının sonrakı mərhələləri göstərir ki, ölkəmizin dünyanın vacib aktorları sırasına çıxmasında Heydər Əliyevin şəxsi nüfuzunun önəmli rolu olub. Ulu Öndərin bütün fəaliyyəti gələcəyə hesablanmışdır. Uzaqgörənliyi ilə zamanı qabaqlayan dahi şəxsiyyət Heydər Əliyev Azərbaycan xalqının yaddaşında qurucu və xilaskar dövlət xadimi kimi əbədi yaşayacaq. Bu gün Ümummilli Liderin ruhu şaddır. Müstəqilliyini qoruyub saxladığı, qurub-yaratdığı Azərbaycan dövləti indi dünyada çox yüksək nüfuz sahibidir! Torpaqlarımız işğaldan azad edilib. Azərbaycan bütün ərazilərində suverenliyini tam bərpa edib. Qürurla deyə bilərik ki, Heydər Əliyevin siyasi kursunun layiqli davamçısı İlham Əliyev dünyaya XXI əsrin liderlik nümunəsini nümayiş etdirir.

Elşən QƏNİYEV,
"Azərbaycan"

Azərbaycan. - 2025.- 3 oktyabr (№212).- S.6.